

jeg fra forrige Behandling flyder at oplyse, saa ere disse Opgivelser ikke støttede paa overdreven Beregning; tværtimod mene svenske Ingeniører, at de her beregnede Omkostninger ved smalsporede Baner endog saa kunne nedsettes. Jeg skal da nævne det, hvorpaa det her kommer an. Paa Expropriation kan der sikkert her i Landet spares en 750 Rd. pr. Mil; paa Broer o. s. v. kan der spares 1,200 Rd.; paa Steenkister, som heller ikke her kan undgaaes, en 500 Rd. For ikke at foranledige hyppig Ombygning maa man her i Norden ved Anlæg af Jernbaner altid tage Hensyn til, at Vinteren kan opbløde Terrainet, og Underlaget maa derfor ogsaa paa de smalle Baner være temmelig svært; men alligevel kan der finde en Besparelse Sted af 2,400 Rd. Paa Svellerne kan der bespares 5,500 Rd.; paa Skinner over 12,000 Rd.; paa Plader, Volte o. s. v. 1,700 Rd.; paa Lægning af Sporet 500 Rd.; paa Dreieskiver og Sporlister 400 Rd.; og nu kommer en meget vigtig Omstændighed, der har sin Betydning for et lille Land, hvor man ikke gjør Regning paa en overordentlig stor Trafik, men hvor man maa indrette Alt paa at kunne afhjælpe den indbyrdes Forbindelse, der kan være mellem de enkelte Steder; der kan man med dette System bygge ganske anderledes store Kræmninger end med det andet. Derved kan man undgaae Vanskeligheder ved Jordmonnet og ved kostbare Expropriationer, og den Besparelse, som derved opnaaes, kan anslaaes til en 5000 Rd. pr. Mil. Endelig er det en given Ting, at da der paa disse Baner som paa andre Baner jevnlig maa strides til en Fornøjelse af Skinner, vil den Capital, det koster mindre at anlægge disse Baner, repræsentere en Sum af 8,500 Rd. Naar jeg nu altsaa samler alle disse Beløb, kan man sige, at Besparelsen paa den Bane i Bendshøvel, som nu er vedtagen ved anden Behandling, og som er bestemt at være en stærk bredsporet Bane, vilde, omhytted med en smalsporet, være for hver Mil over 40,000 Rd., og for de øvrige Baner i Sjælland, der ere beregnede paa at være bredsporede, men lette Baner, altsaa paa Silkeborg-, Vest- og Sydbanen, vilde Besparelsen kunne anslaaes til over 20,000 Rd. pr. Mil. Her er

kun Tale om Anlægget. For at man tydeligt kan see Forskjellen mellem smalsporede Baner og andre Baner med Hensyn til Driftsmateriellet, skal jeg kun tilføie, at naar et Locomotiv til en let smalsporet Bane koster 9,000 Rd., saa koster Locomotivet til en af de svære bredsporede Baner — det er blot mellem de svære og de lette, jeg her anstiller en Sammenligning — accurat det Dobbelte, eller 18,000 Rd., saa at man vil see, at der er en ikke ubetydelig Forskjel. Her er to virkelig forskellige Systemer, og hvorfor skal man nu vælge det lette System her for Danmark, Norge og Sverrig? Fordi man skal indrette det Mindre, det Billigere, det Lettere til den ringere Trafik, der er at vente her. At vælge det Modsatte er at hænge sig i en forældet Anskuelse, som vi saa ofte gjøre hertilands. Jeg vil endog saa gaae saa vidt, at jeg vil sige, at naar man lader Folk undervise i Anstalterne her hjemme og lader dem tjene sig op til at faae en vis Anseelse ad Anciennitetsveien, er det meget ofte, at man her hjemme betaler Dumheden i dyre Domme. Saaledes vil det ogsaa kunne see her, hvis man vilde vælge et gammelt, forældet, paa ganske andre Forhold beregnet System og derved standse vort Jernbanevæsen i dets Udvikling for langsomme Tider, istedetfor at vælge, hvad der allerede er stadfæstet og godtgjort af Erfaringen i vore Nabolande, og ikke blot i disse, men i de Lande, hvor Jernbanerne ere blevne gamle, og hvor man nu indseer, at for at tilfredsstille de Fornødenheder, der opstaae ved Sidebaner og deslige, er man nødt til at slaae ind paa et andet Spør end det, man før har valgt. Jeg seer ikke, at det ærede Udvalg, som jeg forresten antager har indfundet sig, naar det har holdt sine Møder, meget punktligt paa Udvalgsørelset, hvor dets Formand har kaldt det sammen, og som vistnok meget samvittighedsfuldt har røgtet sit Kald med Hensyn til de foreliggende Papirer — jeg seer dog ikke, siger jeg, at det f. Ex. har gjort sig den Uleilighed at benytte Mellemtiden til at gjøre en lille Reise op til Sverrig for at see lette Baner og tale med Folk, der have bygget dem, for at faae at vide, hvorfor de have gjort det, og om dette kan betale sig. Jeg vil raade til,